

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Metsien hiilinielut lasketaan, mutta peltomaiden hiilinieluja ei huomioida. Viljelymenetelmiä muuttamalla myös pellot voivat hiilinieluja.

Jotta päästään päästöjen vähennystavoitteisiin, kaikki kasvien sitoma hiilidioksidi olisi hyvä saada päästöjä vähentävästi sidottua maaperään.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

-

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismuutosehdote (5 §)

-

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

Maankäyttösektorilla metsien hiilinielut huomioidaan päästölaskelmissa kokonaispäästöjä vähentävästi, mutta peltojen hiilinieluja ei vielä huomioida.

Tämä johtuu siitä että niistä on vielä vähän tutkittua tietoa. Päästöt ovat isot, koska peltojen nieluja ei ole vähennetty.

Peltojen nielut voivat kuitenkin olla metsien tapaan isommat kuin päästöt, kun niitä viljellään maata muokkaamatta suorakylvöllä.

Suurin osa peltojen hiilidioksidipäästöistä johtuu mittaustemme mukaan maan kyntämisestä ja muokkauksesta. Päästön määrä riippuu maan kyntösyvyydestä ja maan hiilipitoisuudesta.

Luken vanhojen tutkimusten mukaan kivennäispeltoja pidetään pienenä hiilidioksidin päästölähteenä ja turvemaita suurena päästölähteenä.

Kivennäismaat on mahdollista muuttaa hiilinieluksi ja turvemaiden päästöt on mahdollista vähentää minimiin, kun niitä viljellään ympärivuotisesti kasvipeitteisenä maata muokkaamatta sänkisuorakylvöllä. Turvemaita voidaan viljellä jatkossakin, kun niiden muokkaamista minimoidaan.

Tällöin turvemaiden ennallistamisia ja metsityksiä ei tarvita.

Turvemaille suositellaan monivuotista nurmea. Suorakylvetty vilja vastaa päästövaikutuksiltaan nurmea. Suorakylvössä nurmi voidaan uudistaa suorakylvöllä ilman kyntöä, jolloin nurmea uusittaessa hiiltä ei vapaudu maasta.

Nykyinen peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja keväällä tapahtuva kevytmuokkaus on kynnon ja suorakylvön välimuoto ja sen päästöt ovat suhteellisen pienet kyntöön verrattuna.

Talviaikainen kasvipeitteisyys vähentää hiilen hävikkiä maasta, mutta pellon pinnan muokkauksesta johtuen hiiltä vapautuu eikä sitä kerry maahan niin paljon kuin sänkisuorakylvössä.

Kerääjäkasvit sitovat hiiltä, mutta keväällä tapahtuva kevytmuokkaus vapauttaa sen uudelleen pellon pinnasta.

Silloin kun hiiltä halutaan sitoa maahan, näiden edellä mainittujen sijaan sänkisuorakylvössä sitä sitoutuu eniten. Sänkisuorakylvö ei kuitenkaan vielä ole erikseen tukivalikoimassa, vaan se kuuluu talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen.

Viljelijöitä tulisi kannustaa hiilen sitomiseen peltomaahan ja päästöjen vähentämiseen turvemaista maataloustuista erillään olevalla hiiliviljelykorvauksella.

Se pitäisi määräytyä yksinkertaisesti siiten että millä menetelmällä pelto on viljelty ja kuinka paljon viljavuusnäytteessä on orgaanista ainetta on kertynyt viiden vuoden jaksoissa.

Suomen CA-viljelyn yhdistyksellä on ollut kaksivuotinen tiedonvälityshanke jonka aikana se on kerännyt tietoa CA-suorakylvöstä kotimaasta ja ulkomailta.

Yhdistys on myös mitannut turvemaiden CO2 päästöjä ja nieluja erilaisilla kammioilla ja hiilen kertymistä hehikutushäviöllä.

Kyselytutkimuksen, KV:n viljelymenetelmäkokeen ja 8WCCA luenetojen mukaan satotasot suorakylvössä ovat lisääntyneet tai pysyneet vähintään samana.

Niissä kokeissa ja tutkimuksissa missä satotasot ovat pudonneet, niitä ei ole tehty menetelmän edellyttämällä tavalla. CA-suorakylvö on vaativampi kuin perinteinen viljely ja siksi CA-yhdistys on tehnyt kyselyn miten onnistua suorakylvössä.

Suomessa sänkisuorakylvöä jo käytössä 128t.ha joka on n. 12% vilja-alasta. Maailmalla CA-viljelyä on yli 200milj.ha joka on n.15% vilja-alasta.

Ilmasto ja ympäristösyistä FAO ja CA-yhteisöjen tavoitteena on lisätä CA-suorakylvön alaa 50%:n vilja-alasta.

Lisätietoa on sivuilla www.suorakylvo.fi

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

Useita miljoonia tonneja päästö vähennyksinä ja päästönieluina.

Muita huomioita

-

Koutonen Ari
Suomen CA-viljelyn yhdistys